

سازمان منطقه‌آرژکیش

جاذبه‌های تاریخی و
بومگردی کیش

سال نو مبارک

تاریخچه کیش

جزیره کیش از هزاران سال پیش مسکونی و یکی از مهمترین پایگاه های بازرگانی خلیج فارس بوده است. این جزیره با داشتن آب شیرین و فضای سبز طبیعی، علاوه بر محلی مناسب جهت استراحت، برای تجدید ذخیره آب شیرین نیز دریانوردان را بسوی خود جلب می کرد.

هر چند از تاریخ کیش در دوره پیش از اسلام اطلاعات دقیقی در دست نیست، اما گفته می شود این جزیره از دوران باستان مکانی آباد و شناخته شده بوده است. یونانیان آن را به **ونوس**، الهه رویش، عشق، زیبایی، شادی، اصالت و **مرکور** خدای فصاحت، تجارت و فلاحه نسبت می دادند. در سال ۳۶۵ هجری قمری خاندان «بنی قیصر» حکومت کیش را در دست داشته و خراج گذار ایالت فارس به شمار می رفتند تا اینکه اتابکان فارس تصمیم گرفتند که کیش را مستقیماً زیر نظر خود اداره کنند و بنی قیصر را براندازند. پایتخت اتابکان که چندی بعد خراج گذار مغولان شدند، شهر شیراز بود و یکی از آنان که «مظفرالدین ابی بکر بن سعد بن زنگی» نام داشت، کیش را ضمیمه قلمرو خود ساخت.

استاد سخن «**سعدی**» در سده هفتم هجری قمری به کیش سفر کرده ، در آن زمان این جزیره بزرگ ترین مرکز تجارت در خلیج فارس و دریای عمان بود و با عربستان، هند، چین، سواحل دریای سرخ و آفریقا داد و ستد داشته است.

Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

کاوش های باستان شناسی در شهر تاریخی حریره در سال ۱۳۷۰ به منظور جذب گردشگر فرهنگی و در راستای گسترش جذابیت های تاریخی منطقه با توافق سازمان عمران کیش و سازمان میراث فرهنگی آغاز شد. شهر باستانی حریره در تاریخ یکم شهریور ۱۳۷۶ به شماره ثبت ۱۸۸۶ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. شاعر بزرگ سعدی حکایتی در کتاب گلستان باب سوم در فضیلت قناعت چنین حکایت کرده، که در آن تاجر از برنامه ی سفرهای آتی خود با سعدی سخن گفته و به استناد آن حکایت مشخص است که این جزیره مرکز تجارتی مهمی در خلیج فارس بوده است و کالاهایی چون گوگرد پارسی، ظروف چینی، منسوجات رومی، فولاد و آینه، پارچه و ادویه را با مناطقی چون هند - چین - حبشه - روم - شبه جزیره عربستان داد و ستد می شده است. اوج رونق این جزیره بعد از زلزله بندر سیراف در سال ۳۶۷ هجری قمری رخ داده است و با مهاجرت تاجران و دریانوردان سیراف به جزیره کیش این جزیره مهمترین بندر تجارتی خلیج فارس تا قبل از اشغال پرتغالی ها بوده است.

■ شهر تاریخی حریره

دوران عظمت و شکوفایی جزیره کیش از قرن چهارم هجری و پس از وقوع زلزله در سیراف آغاز شد و ویرانه های برجای مانده در شمال جزیره کیش روایتگر دوران شکوه و عظمت کیش است. شهر تاریخی حریره به شماره ۱۸۸۶ در فهرست آثار ملی کشور ثبت گردیده است. حریره در سال های رونق خود به عنوان نقطه مرکزی در مسیر راه آبی ابریشم، محل اصلی مبادلات تجاری بین غرب و شرق بوده است. یک بندر شهر تجاری باشکوه و ثروتمند که از قرن چهارم تا اواسط قرن دهم هجری قمری، چون نگینی درخشان در خلیج فارس پذیرای تجار و جهانگردان از جای جای پهنه گیتی بوده است.

گسترده پستی و بلندی ها و خرابه های کهن شهر حریره حدود ۱۲۰ هکتار وسعت دارد. این وسعت بازگوکننده جمعیت کثیر ساکن بومی و مهاجر است. آن چه امروز از این شهر بر جای مانده حجم عظیمی از معماری شهری مدفون در زیر خاک است. برخی از صاحب نظران این شهر را تنها بافت سالم ایلخانی موجود می دانند. کاوش های باستان شناسی از سال ۱۳۷۰ به صورت ناپیوسته و محدود در این شهر تاریخی انجام شده اند و تا به امروز منجر به کشف بناهای مختلفی از جمله مسجد، حمام، بخشی از کارگاه شیشه گری، بندرگاه و عمارت اعیانی شده است.

Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

مجموعه شهر تاریخی حریره شامل عمارت اعیانی، حمام تاریخی، مسجد جامع، کارگاه شیشه گری، مجموعه بندرگاهی شهر حریره، تونل و چاه های دست کند بندرگاه، کارگاه تهیه شیرۀ خرما می باشد که مجموعه درخت سبز و آب انبار سنتی با این محوطه تاریخی همجوار هستند.

راه اندازی پژوهشکده میراث فرهنگی و موزه حریره جهت پر رنگ کردن نقش محوطه تاریخی و تبدیل آن به عنوان پایگاه میراث فرهنگی و گردشگری، قدمی مثبت در جهت ثبت آن در فهرست جهانی یونسکو بوده است.

آدرس: میدان المپیک، شهر تاریخی حریره

HARIREH

Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

■ عمارت اعیانی

در این عمارت مقدار زیادی اشیاء سفالی و تزئینات بدنه از جمله گچ بری و کاشی لعابدار بدست آمده که عموماً مربوط به قرن هفتم و هشتم هجری می باشند. ورودی اصلی بنا در ضلع غربی قرار گرفته و با گذشتن از راهرو وارد حیاط مرکزی می شویم که احتمالاً بدون پوشش سقف بوده ولی راهروی دور تا دور آن سقف داشته که با قوسهایی به هم وصل می شوند. اتاقها در اطراف حیاط مرکزی قرار گرفته اند که شامل مطبخ، سرویس بهداشتی، انبارها و اتاق پذیرایی می باشند.

اهمیت ذخیره و استفاده از آب شیرین باعث ساخت سیستم کانال کشی و آب انبار اختصاصی در داخل بنا شده است. دو رشته پلکان از حیاط مرکزی به طبقه دوم منتهی می شود و قسمتهایی از کف اتاق و بالکن مربوط به طبقه دوم موجود است.

HARIREH

■ بقایای مسجد جامع شهر تاریخی حریره:

بقایای مناره بلند و با شکوه با پلان دایره ای و پلکان داخلی ، پایه ها و ستون های چند وجهی متعدد و آب انبار از اهمیت و اعتبار این مسجد در زمان قدیم کیش خبر می دهد. در حال حاضر این مسجد در هیچ کجا دارای سقف نبوده و یک مناره و چهار محراب در آن شناسایی شده ، پوشش سقف مسجد ترکیبی از طاق آهنگ ، طاق چهار بخشی و سقف تخت (تیرپوش) بوده است.

یکهزار و دویست متر از کل وسعت مسجد اختصاص به شبستان سرپوشیده (محل نماز خواندن) دارد که جمعیتی بالغ بر ۲۲۰۰ تا ۲۳۰۰ نفر نمازگزار را پذیرا بوده است.

یافته های اولیه باستان شناسی و لایه نگاری این مجموعه حکایت از این دارد که بنای اولیه مسجد از یک فضای کوچک با حداکثر سه فرش انداز و محرابی ساده و کوچک شروع شده (حدودا ۹۰۰ تا ۱۰۰۰ سال قبل) و همزمان با رشد جمعیت و رونق شهر بر وسعت و تزئینات آن افزوده شده است.

از اواخر دوره تیموری به بعد (۴۰۰ سال قبل) شهر حریره رو به افول نهاد و از وسعت مسجد نیز کاسته شد . در دوره های پایانی با استفاده از مصالح موجود ، مسجد کوچکتری در محل محراب مرکزی ساخته شد. می توان با ادامه کاوش ها در این بخش داستان شکل گیری، رونق و زوال شهر تاریخی حریره را روایت نمود. آخرین یافته های باستان شناسی ، وجود بازار پر رونق را در کنار مسجد نشان می دهد. این بازار یادآور حضور تجار بین المللی از هندوستان، چین، عربستان و زنگبار در شهر تاریخی حریره است.

■ بندرگاه شهر حریره:

در حاشیه ساحلی این شهر تاریخی ، بقایای معماری و چاه ها و کانالهایی دیده می شود که در صخره های مرجانی، رو به دریا حفر شده و ارتباط شهر را با دریا برقرار می کند. بعضی از این کانال ها تا ساختمان های شهر ادامه دارند. رشته پلکانی نیز در دل این صخره ها به طرز زیبایی طبق اصول پیشرفته معماری در کمترین فضای لازم تراشیده شده است و امکان حمل بار بر پشت باربران را به سهولت فراهم می کرده است. یکی دیگر از پدیده های معماری این مجموعه وجود شیارهای تعبیه شده در کف اتاقها موسوم به گرده ماهی می باشد. بنا به نظر برخی باستان شناسان این شیار ها به منظور گرفتن شیر خرمای ساخته شده است.

■ حمام شهر حریره

بنای حمام از سنگهای آهکی و مرجانی با استفاده از ملات ساروج ساخته شده و دارای فضاهای مختص به حمام های تاریخی از جمله سربینه ، گلخن، گرمخانه و محل تنظیف می باشد.

آثار بدست آمده از مجموعه حمام بیانگر استفاده از آن در دو دوره تاریخی (ایلخانی و تیموری) می باشد و دلیل عمده آن وجود دو خزینه با اختلاف سطح ۱/۵ متر است که خزینه قدیمی تر در لایه زیرین قرار دارد و خزینه جدید بر روی بخشی از آن ساخته شده است.

Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

■ آب انبارها و قنات

نتیجه پژوهش ها نشان می دهد که تاسیسات انتقال و ذخیره آب شیرین از اجزاء اصلی معماری شهر تاریخی حریره بوده است.

آب انبارهای مستطیل شکل بسیاری در ابعاد و عمق های مختلف در حریره وجود دارد. همچنین رشته قنات های متعدد از داخل شهر و مجموعه های مسکونی عبور کرده و آب آشامیدنی حاصل از بارندگی های فصلی را به مخازن آب هدایت می کردند.

آب آشامیدنی علاوه بر مصرف ساکنین ، یکی از منابع درآمد به شمار می رفته است. بنا به گفته قزوینی: فقط ثروتمندان کیش آب انبار اختصاصی داشته اند.

HARIREH

گلستان سعدی

سعدی و بازرگان در جزیره کیش

بازرگانی را شنیدم که صد و پنجاه شتر بار داشت و چهل بنده خدمتکار. شبی در جزیره کیش مرا به حجره خویش در آورد همه شب نیارمید از سخنهای پریشان گفتن که فلان اثبازم به ترکستاناست و فلان بضاعت به هندوستان و این قباله فلان زمین است و فلان ما را فلان کس ضمین، گاه گفتی خاطر اسکندریه دارم که هوایی خوش است، باز گفتی نه که دریای مغرب مشوش است سعدیا سفری دیگرم در پیش است که اگر کرده شود بقیت عمر به گوشه ای بنشینم. گفتم آن کدام سفرست؟ گفت گوگرد پارسی خواهم بردن به چین که شنیدم عظیم قیمتی دارد و از آنجا کاسه چینی به روم آرم و دیبای رومی به هند و فولاد هندی به حلب و آبگینه حلبی به یمن و برد یمانی به پارس و زان پس ترک تجارت کنم و به دکانی بنشینم .

انصاف ازین مالپخولیا چندان فرو گفت که بیش طاقت گفتنش نماند، گفت ای سعدی تو هم سخنی بگوی از آنها که دیده‌ای و شنیده‌ای. گفتم:

بار سالاری بیفتاد از ستور
یا قناعت پر کند یا خاک گور

آن شنیدستی که در اقصای غور
گفت چشم تنگ دنیا دوست را

Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

مجموعه درخت سبز

در مجاورت شهر تاریخی حریره، تفرجگاهی زیبا به نام درخت سبز قرار دارد این مجموعه با آلاچیق های زیبا و فضاسازی مناسب برای استراحت گردشگران بازسازی شده است.

■ آب انبار سنتی

این بنا به سبک آب انبارهای سنتی فلات ایران با ۵ بادگیر و ۲ مخزن استوانه ای آب در سال ۱۳۷۳ هجری شمسی و به منظور معرفی بنای مبتکرانه ایرانی به گردشگران خارجی و داخلی در محل یکی از آب انبارهای قدیمی و مخروبه جزیره کیش ساخته شده است.

معماری این آب انبار با دیگر آب انبارهای کیش متفاوت است و طبق پژوهش های صورت گرفته تاسیسات انتقال و ذخیره آب شیرین از اجزاء اصلی معماری شهر حریره بوده است.

Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

آب انبارهای مستطیل شکل بسیاری در ابعاد و عمق های مختلف در حریره وجود دارد. همچنین رشته قنات های متعدد در جزیره کیش کشیده شده بود که بخش زیادی از آب مصرفی اهالی را تامین می کرده است. این آب انبار سنتی واقع در جنوب حریم شهر تاریخی حریره و در محل یکی از بزرگترین مخازن آب انبارهای قدیمی حریره در سال ۱۳۷۱ هجری شمسی و به سبک یزدی ساخته شده است. در سال ۱۳۹۶ این آب انبار به منظور راه اندازی کافی شاپ و رستوران سنتی و فعالیت های توریستی گردشگری بازسازی شد و در سال ۱۴۰۰ با راه اندازی بخش نمک درمانی و موزه قرآن مجدداً فعالیت مجموعه آغاز شد.

■ شهر زیرزمینی کاریز

قنات (کاریز) کیش یکی از مناطق گردشگری و تاریخی جزیره کیش می‌باشد و بیش از ۲۵۰۰ سال قدمت دارد. این قنات در عمق ۱۶ متری زیر زمین قرار گرفته‌است و سقف آن پوشیده از صدف و مرجان‌هایی می‌باشد که بنا بر اطلاعات ارائه شده توسط راهنمایان محلی، قدمتی معادل ۲۷۰ تا ۵۷۰ میلیون سال دارد اما با توجه به اینکه بستر آهکی-مرجانی میزبان آن، حاصل فعالیت مرجان‌های عهد حاضر است، سن آن بیش از چند هزار سال نمی‌تواند باشد. وسعت این قنات ۱۰,۰۰۰ متر مربع می‌باشد.

Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

K A R I Z

UNDERGROUND CITY

مهندس منصور حاجی حسینی ایرانی مقیم آلمان با سرمایه گذاری در سال ۱۳۷۸ اقدام به ساخت مجموعه فرهنگی سیاحتی شهرزیرزمینی کیش (کاریز) نمود.

بازار سنتی قنات کیش در دو رشته به طول ۱۵ کیلومتر از سال ۱۳۷۳ تأسیس شده است. هدف از ایجاد این بازار ارائه صنایع دستی و دستاوردهای سنتی نقاط مختلف ایران می باشد.

تنها بنایی در جهان است که سقف آن مملو از صدف ها و مرجان های طبیعی است. مسجد یا نمازخانه شهر زیرزمینی کیش، تنها مسجد مرجانی در جهان است که سقف آن پر از سنگواره و فسیل های دریایی است.

تازه ترین فاز این مجموعه دیدنی، موزه فسیل هایی است که از سقف مرجانی آن به دست آمده که در دانشگاه مونیخ (آلمان) بررسی و دارای شناسنامه می باشند و قدمتی از ۵۳ تا ۵۷ میلیون سال دارند. فروشگاه های عرضه صنایع دستی، عکاسخانه سنتی، چایخانه سنتی از بخش های این مجموعه فرهنگی سیاحتی است.

■ موزه مردم شناسی بومیان کیش

مساحت زیر بنا : ۱۲۰۰ متر

تعداد اتاق ها: ۱۵ / قدمت بنا: ۲۰۰ سال

این منزل یکی از قدیمی ترین خانه های جزیره کیش با برخورداری از سبک معماری کاملاً بومی است. صاحب این خانه مرحوم حاج عبدالله بن شاهین شخصیت معروف و محبوب کیش در ۸۰ سال گذشته، تاجر مروارید و صاحب یکی از بزرگترین لنج های بادبانی آن زمان بود که به حرفه تجارت و گلافی (لنج سازی) نیز مهارت داشت این خانه با هدف معرفی تاریخ، فرهنگ، آداب و رسوم، معیشت و صنایع دستی منحصر به فرد بومیان کیش، اشتغال زایی، مشارکت بومیان در بخش گردشگری و تحقق توسعه گردشگری پایدار به خانه مردم شناسی بومیان کیش تبدیل گردید. تمامی اتاق ها و فضاهای خانه با حفظ معماری سنتی و با استفاده از مصالح بومی بازسازی شد و سبک زندگی بومیان کیش در ۸۰ سال گذشته را به نمایش می گذارد.

■ مجموعه تک بادگیر کیش

این مجموعه در سمت غربی جزیره زیبای کیش واقع شده که یکی از مناطق بومی نشین و قدیمی جزیره نیز می باشد. در گذشته به این محله شعبیه گفته می شده و ساخت آن به زمان انتقال اهالی روستای ماشه به غرب جزیره به عنوان محل جایگزین در منطقه سفین باز می گردد. این خانه متعلق به ابراهیم سعیدی کیشی (از تجار بنام کیش) بوده است.

شناسنامه خانه

کل مساحت: ۴۲۵ متر مربع / **تعداد اتاق:** ۱۳ عدد که ۶ اتاق اندرونی (داخلی) و ۷ اتاق بیرونی
اتاق های اندرونی : شامل اتاق موزه، اتاق حجله (عروس)، اتاق نقش حنا، اتاق سران، اتاق مکتب (بیت الزهرا)، مطبخ (آشپزخانه).
در این خانه بازارچه سنتی راه اندازی شده که تمامی سوغات، صنایع دستی، لباس و اقلام خاص بومی را در خود دارا می باشد.
در این مجموعه یک رستوران بومی محلی آماده پذیرایی از میهمانان با انواع غذاهای بومی موجود است.

روستای باغو

روستای باغو در حاشیه جنوبی جزیره واقع شده است و تنها روستای قدیمی کیش می باشد. این روستا در قدیم نیز دارای یک مسیر قنات و تعدادی چاه آب شیرین (گاو چاه) بوده که آب مصرفی ساکنین و آبیاری مزارع و نخلستان ها را فراهم می آورده است.

Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

اکنون تنها آثاری از مخروبه های این قنات و چاه ها باقی مانده است. هم اکنون سیزده خانوار در این روستا ساکن می باشند. در بخش شمالی روستا تعداد نه گونه درخت مشاهده شد که برخی از آن ها از گونه های نادر می باشند و تعداد آن ها در جزیره انگشت شمار است. این گونه ها شامل:

۱- کنار، ۲- کهور (غاف)، ۳- لور (انجیر بنگالی)، ۴- اصبار (تمر هندی)، ۵- بمبر، ۶- گرت، ۷- لمبو می باشد.

BAGHOO

گونه های جانوری از جمله آهو، سمور و صدها گونه پرند بومی و مهاجر از دیگر جاذبه های طبیعی این روستا می باشند. با توجه به ظاهر متفاوت باغو از دیگر نقاط کیش، همواره گردشگران را به سوی خود جذب کرده است. در حال حاضر تنها مکان خدمت رسان به گردشگران در این روستا محوطه ای است که در بخش شمالی روستا و در جوار مسجد توسط شیخ حسن خلدونی که به عنوان مجموعه بوم گردی روستای باغو راه اندازی شده است. این فضا شبیه به چادرهای بادیه نشینان عرب طراحی شده است که از گردشگران با خوراکی های آب محلی پذیرایی می کند و برخی سوغاتی های محلی از قبیل قهوه عربی، ادویه و شیرینی های سنتی جهت فروش در آن عرضه می شود.

■ مسجد باغو

بنای این مسجد بسیار ساده و به عبارتی از یک اتاق بزرگ تشکیل شده است. مسجد دارای ماذنه و حیاط می باشد. در بیرون حیاط مسجد، چاه آبی وجود دارد که نمازگزاران جهت وضو گرفتن از آن استفاده می کنند. این مسجد را در گذشته مسجد عبدالرحیم می نامیدند. بانی مسجد احمد قاسمی است که آن را با کمک اهالی باغو ساخته است. کتیبه روی درب این مسجد تاریخ ۱۳۴۲ هجری شمسی را نشان می دهد.

■ مسجد امیر (ع) (معروف به مسجد سید شبر)

مسجد سید شبر: این مسجد با قدمت حدود ۱۰۰ سال، در کنار ساختمان ۲ سازمان منطقه آزاد کیش قرار دارد و فاصله آن از ساحل حدود ۱۷۰ متر است. این مسجد در قدیم با عناوین «کهنه»، «قدیمی» و حتی «جامع» نیز مشهور بوده است. مسجد سید شبر (امیر) در اوایل دهه پنجاه، قبل از انتقال اهالی ماشه به سفین، تنها مسجد شیعیان کیش محسوب می شد. گفته شده بانی این مسجد تاجر مروارید و از اهالی بندرلنگه بوده که در فصول خرید و فروش مروارید، در کیش زندگی می کرده است. سید شبر که از شیعیان صاحب نفوذ منطقه محسوب می شد، اواخر دهه ۱۳۲۰ قمری، زمینی را خریداری و ساخت نخستین مسجد شیعیان در جزیره کیش آغاز نمود.

مسجد سید شبر در سال ۱۳۷۱، توسط کارشناسان سازمان میراث فرهنگی کشور مرمت شد و از آن پس نام مسجد حضرت امیر (ع) را به خود گرفت. در حال حاضر مسجد حضرت امیر فعال بوده و عمدتاً توسط غیربومی ها (کیشوندان) مورد استفاده قرار می گیرد. زیرا شیعیان بومی که در اواسط دهه پنجاه به سفین جدید جابجا شدند، از مسجد خاتم الانبیا که توسط سازمان عمران کیش ساخته شده بود، استفاده می کنند. مسجد امیر در تاریخ ۱۳۷۷/۱۰/۲۷ به شماره ۲۱۹۳ در فهرست آثار ملی ایران ثبت شده است.

آدرس: بلوار اندیشه، مسجد امیر (ع)

■ مسجد ماشه

مسجد ماشه نام مسجدی است که در شمال شرقی جزیره در مجاورت دماغه ماشه و با فاصله کمی از دریا قرار دارد. تا قبل از انتقال بومیان از ماشه به سفین این مسجد بزرگترین مسجد کیش بوده تا حدی که حتی بومیان می گویند این مسجد زمانی بزرگترین مسجد در خلیج فارس محسوب می شده است. مسجد جامع ماشه توسط شخصی به نام «عبدالمحسن نور» معروف به «بشاری» که از تجار بزرگ مروارید بود ساخته شد. گفته می شود او تمامی درها، چنل ها، ساج ها و حصیرهای سقف مسجد را از هندوستان و زنگبار آفریقا به کیش آورده بود. ساکنین منطقه ماشه علاقه بسیاری به این مسجد دارند زیرا این بنا تنها بنای باقی مانده از محله ی قبلی خود بوده است. چنانچه در سال ۱۳۷۷ به طور دسته جمعی نسبت به ترمیم کاه گل سقف مسجد اقدام کردند تا از تخریب تدریجی آن جلوگیری شود. سه کتیبه که به شکل منبت چوبی در بالای درگاه ورودی های مسجد ثبت و حک شده اند که تاریخ نشان دهنده احداث مسجد یا اختتام بنا آن در بهار سال ۱۳۱۹ ه.ق می باشد. مسجد جامع ماشه در تاریخ ۱۳۷۷/۱۰/۲۷ به شماره ۲۱۹۴ در فهرست آثار ملی ایران ثبت شده و یکی از ۶ بنا ثبت شده در کیش می باشد.

آدرس: بلوار سنایی، میدان ماشه، جاده ماشه

■ کاخ مرجان

کاخ مرجان در بخش شمالی جزیره و پشت بازار بزرگ مرجان قرار گرفته است. به فاصله کمی از دریا با کلیه تسهیلات کامل جهت اقامت موقت زمستانی و تسهیلات تفریحی مورد نیاز، توسط راه انشعابی از مسیر ساحلی و بازار مرجان به سایر تسهیلات دسترسی دارد. این کاخ یکی از بناهایی است که در زمان پهلوی سابق توسط شرکتی به نام مرکوری طراحی و ساخته شده است و محل اقامتگاه رضا پهلوی بوده است.

کاخ مرجان که کاخ ولیعهد یا کاخ شماره دو نیز نامیده می شده است با تزئینات بسیار زیبا همچون پلکسی گلاس برای ساخت پله ها، سنگ های صیقلی برای تزئین ایوان، سرویس های بهداشتی از اجناس مرغوب، شیشه های رنگی ضخیم ساخته شده است. نمای بیرونی ساختمان از فرم های غیرهندسی و نمای سفید رنگ سرامیکی است. محیط خارجی کاخ از ایوان های مسقف تشکیل شده است. کاخ ولیعهد مجهز به یک سینما بوده و اتاق های خواب این کاخ که در طبقه زیر زمین قرار داشتند، دارای کمدهایی از اجناس مرغوب با آینه کاری های زیبا بوده اند. این اثر در تاریخ ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۸۸ با شماره ثبت ۲۶۵۷۹ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

آدرس: ساحل مرجان

■ کاخ کیش الیت

یکی از اولین ساختمان های احداث شده دوران پهلوی دوم در جزیره کیش کاخ زمستانی یا کاخ شماره یک بوده که به تنهایی قادر به پذیرایی گروهی از مسئولین همراه نیز بوده است. کاخ زمستانی در محدوده شرقی جزیره واقع شده است. مساحت این ساختمان بالغ بر ۴۴۶۹ متر مربع می باشد و با توجه به نوع پوشش گیاهی زمین و کرانه وسیع ماسه ای همراه با فرم طبیعی دماغه، مکان مناسبی را جهت احداث و استفاده از دریا را تشکیل می دهد.

ساختمان اصلی مجموعه کاخ زمستانی در دو طبقه و سه بخش طراحی و اجرا شده است. علاوه بر این بنای مذکور مشتمل بر ساختمان های جانبی برای افراد گارد حفاظتی (رژیم سابق) و ۱۰ دستگاه ویلای اختصاصی برای میهمانان در این مجموعه وجود داشته است. این بنا از سازه و معماری قوی برخوردار بوده است. معماری آن برگرفته از بناهای بومی و کهن این جزیره است مانند بیشتر بناهای نواحی گرم و مرطوب ضلع شمالی کرانه خلیج فارس و دریای عمان فاقد تزئینات است. ساخت این بنا در سال ۱۳۴۸ آغاز و برای نوروز ۱۳۵۱ آماده شد. این اثر در تاریخ ۱۰ اسفندماه ۱۳۸۷ با شماره ثبت ۲۴۳۸۰ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

آدرس: نوار ساحلی شرقی جزیره کیش، مقابل مجتمع مسکونی شهر آفتاب

■ کاخ نخست وزیری (گالری هنرهای معاصر کیش)

کاخ نخست وزیری از سری مجموعه کاخ های احداث شده در جزیره کیش در دوره پهلوی دوم می باشد که به منظور استفاده و اقامت موقت مسئولان مملکتی وقت، توسط شرکت مرکوری طراحی و اجرا شده است. این بنا مکان اختصاصی اسکان سرپرست هیئت دولت سابق (نخست وزیر) می باشد که در بخش شمالی کاخ زمستانی (کیش الیت) در انتهای جاده ساحلی شرقی جزیره قرار دارد.

آدرس: میدان آبشار، بلوار هنر

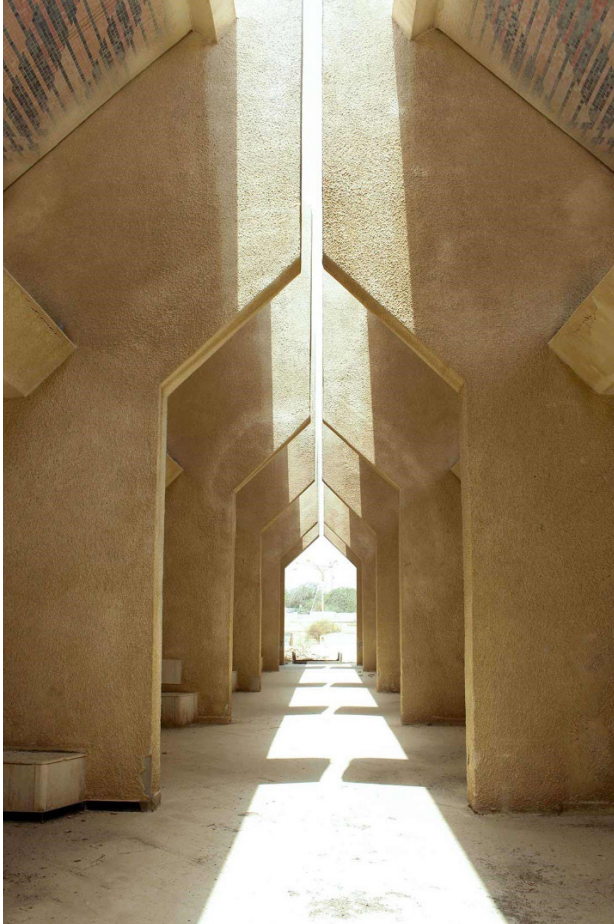
Kish Free Zone Organization
www.Kish.ir

بازار فرانسه

بازار فرانسه نام مجموعه ای است که در جبهه غربی هسته مرکزی شهر واقع شده است. مجموعه بازار فرانسه جزو اولین بازارهای کیش به حساب می آید که تاریخ ساخت آن به ۱۳۵۱ برمی گردد. معماری آن تلفیقی از معماری سنتی و معماری مدرن جزیره کیش می باشد و به لحاظ نوع معماری با مجموعه کاخ ها، هتل شایان و دیگر سازه های شرکت مرکوری (سازنده مجموعه کاخ های دوره پهلوی در کیش) تناسب دارد. بازار فرانسه بعد از اعلام منطقه آزاد کیش مجدداً شروع به بازسازی و نوسازی تاسیسات خود کرد و در سال ۱۳۶۵ فعالیت خود را از سر گرفت. اما این فعالیت یک دهه بیشتر ادامه نداشت. مساحت تقریبی حدود ۳۷۰۰۰ مترمربع می باشد.

این بنا دارای دو بازوی اصلی در دو طبقه (زیرزمین و همکف) و ۵۲ واحد تجاری، یک فضای اداری در جبهه شمالی و فضای باز به همراه رستوران می باشد. این مجموعه برای استفاده گردشگران وقت بوده است و اجناس موجود برای فروش عمدتاً از برندهای معروف فرانسوی بوده است به همین جهت نام این مجموعه بازار فرانسه می باشد.

این اثر با شماره ۳۳۰۶۷ در تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۶ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است.
آدرس: خیابان سنایی، مقابل دوراهی لوپ دیدار

France Bazar

سازمان منطقه آزاد کیش

